

Kúria

végzés

Az ügy száma: Bfv.II.1518/2017/5.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: . Molnár Gábor Miklós a tanács elnöke, Dr. Berthold György előadó bíró, Dr. Feleky István bíró

Az eljárás helye:

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2018. március 7.

Az ügy tárgya: közúti veszélyeztetés büntette

Terhelt(ek): ...

Első fok: város 1i Járásbíróság 9.B.118/2015/15/I. számú ítélet, 2016. március 21. napja, tárgyalás

Másodfok: ári Törvényszék 1.Bf.261/2016/5/I. számú végzés
2016. október 5. napja, nyilvános ülés

Harmadfok: -

Az indítvány előterjesztője: ... terhelt védője

Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a közúti veszélyeztetés büntette miatt ... ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a város 1i Járásbíróság 9.B.118/2015/15/I. számú ítéletét, illetve a Kaposvári Törvényszék mint másodfokú bíróság 1.Bf.261/2016/5/I számú végzését hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

- [1] A **város 1**i Járásbíróság a 2016. március 21. napján tartott tárgyaláson meghozott és kihirdetett 9.B.118/2015/15/I. számú ítéletével ... terheltet bűnösnek mondta ki közúti veszélyeztetés büntetében [2012. évi C. törvény (Btk.) 234. § (1) bekezdés].
- [2] Ezért őt 10 hónap börtönfokozatú szabadságvesztésre, valamint 1 év közúti járművezetéstől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 1 év próbaidőre felfüggesztette. Rendelkezett továbbá a szabadságvesztés utólagos végrehajtása esetére a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról és a bűnügyi költségről.
- [3] A terhelt és védője által bejelentett fellebbezés folytán eljáró Kaposvári Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2016. október 5. napján megtartott nyilvános ülésen meghozott és kihirdetett 1.Bf.261/2016/5/I. számú végzésével az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.
- [4] Az elsőfokú bíróság által megállapított, és a másodfokú bíróság által pontosított tényállás lényege a következő:
- [5] ... terhelt 2014. évet megelőző 2 évben 3 alkalommal volt elmarasztalva közlekedési szabálysértés miatt.
- [6] ... terhelt 2013 júliusa és 2014 júliusa közötti időben párkapcsolatban állt **tanú 1**-el, aki 2014 augusztusában már ... sértett barátnője volt, így a terhelt és a sértett látásból már ismerte egymást.
- [7] A terhelt 2014. augusztus 8. napján 15 óra előtti időben az ... forgalmi rendszámú fekete színű ... típusú személygépkocsival közlekedett a ... számú főúton **város 1** irányába. Ugyanekkor haladt **város 1**-ből kifelé a terhelttel szemben a sértett az általa vezetett ... forgalmi rendszámú ... típusú személygépkocsival **város 2** felé, ahol fel akarta venni tanú 1-et.
- [8] ... sértett 15 óra után néhány perccel - pontosabban meg nem határozható időpontban - a ... számú főút és a ... számú út kereszteződésénél haladva a visszapillantó tükrébe nézve észlelte, hogy a terhelt az általa vezetett gépkocsival megfordult, és mögötte nagy sebességgel közeledett felé, miközben közöttük más gépkocsi nem haladt. A sértett arra gondolt, hogy a terhelt követi őt, emiatt eredeti úti céljától elállt, és az ... autópálya felett átívelő közúti felüljáróról lehajtott, majd a ... számú úton haladt tovább **város 3** község irányába.
- [9] ... terhelt folyamatosan ... sértett járműve mögött igen csekély követési távolságot tartva követte a sértettet gépkocsijával; az **város 3** községbe bevezető útszakaszon lévő, a menetirányuk szerinti jobbra ívelő útkanyarulatban a terhelt a bal oldali forgalmi sávba áthajtott azért, hogy a sértett által vezetett személygépkocsit megelőzze. Ennek során a két gépjármű egymás mellett haladt, közben a terhelt az öklét a sértett felé rázta, illetve a sértett számára

felismerhetően kiabált is, azonban a terhelt hangját a sértett nem hallotta, mivel a gépjárművek ablakai fel voltak húzva. A terhelt miután a sértett által vezetett személygépkocsit megelőzte, megállt a sértett gépkocsija előtt, aki ezért arra kényszerült, hogy részben lehaladjon a jobboldali útpadkára, majd attól tartva, hogy a terhelt részéről őt esetlegesen inzultus éri, hirtelen kormányzással a terhelt járművét kikerülte, és a ... utca felől behajtott a községbe.

- [10] A ... utcában a terhelt a gépkocsijával a sértett által vezetett gépkocsi mellé húzódott, majd hosszabb távolságon át a bal oldali forgalmi sávban, a jobb oldali forgalmi sávban közlekedő sértett járműve mellett haladt, majd amikor a sértett balra kanyarodott a ... utcára - ahol már mind a két gépkocsi nagy sebességgel haladt -, ... terhelt megelőzte a sértett által vezetett járművet, és gépkocsijával a sértett által vezetett jármű előtt megállt. Emiatt a sértett arra kényszerült, hogy az általa vezetett járművet olyan mértékben jobbra kormányozza, hogy azzal majdnem az úttest melletti útpadkát szegélyező útárokba is belehaladt, és így tudott csak megállni.
- [11] Amikor a két gépjármű állt, a sértett észlelte, hogy a terhelt ki akar szállni a gépjárművéből, ekkor, mivel előre nem tudott elmenni, gépjárművével hátramenetben megindult visszafelé a ... utcán. Erre a terhelt szintén tolatni kezdett az általa vezetett gépjárművel, és a két gépjármű ismét egymás mellett haladt egészen a ... utcai útkereszteződésig, ahol a sértett a gépjárművével a ... utcára, majd annak végénél balra kanyarodott a ... utcára. Ekkor a terhelt felhagyott sértett gépkocsijának üldözésével, mivel az általa vezetett gépkocsi nem volt alkalmas a ... utca földes felületű úttestjén való közlekedésre.
- [12] A nappal, kifogástalan látási- és útviszonyok között megtörtént események során személyi sérülés ugyan nem történt, azonban ... terhelt ... sértett életét, testi épségét közvetlenül veszélyeztette.
- [13] A terhelt cselekményével megszegte a KRESZ 27. § (1) bekezdésében, a KRESZ 25. § (2) bekezdésében, a KRESZ 34. § (1) bekezdés e) pontjában foglalt közlekedési szabályokat.

II.

- [14] 1. A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a terhelt meghatalmazott védője nyújtott be felülvizsgálati indítványt a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja alapján. Azt sérelmezte, hogy a bűnösség megállapítása, a cselekmény jogi minősítése vagy a büntetés kiszabása körében az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségének oly mértékben nem tett eleget, hogy emiatt az ítélet felülbírálatra nem alkalmas.
- [15] A védő indítványa szerint az elsőfokú bíróság ítéletéből nem lehet megállapítani, hogy a tanúvallomásokat - **tanú 2, tanú 1, tanú 3, tanú 4**, az intézkedő rendőrjárőrök vallomásait - mi alapján

értékelte, a terheltet mentő tanúvallomásokat miért nem vette figyelembe, és a vallomásokban fellelhető ellentmondások miért nem kerültek feloldásra. Az elsőfokú bíróság nem foglalkozott az általa becsatolt igazságügyi szakértői véleménnyel, arról említést sem tett, az abban foglaltakkal kapcsolatban semmilyen értékelő elemző tevékenységet nem végzett.

- [16] A védő ezért a jogerős marasztaló döntés hatályon kívül helyezését, és az ügyben eljáró Kaposvári Törvényszék mint másodfokú bíróság bíróság új eljárásra utasítását indítványozta.
- [17] 2. A Legfőbb Ügyészség a BF.1407/2017/1. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt alaptalannak találta.
- [18] Álláspontja szerint nem állapítható meg az indokolási kötelezettség megszegése, mivel a felülvizsgálati indítványban foglaltakkal szemben az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségét kellő részletességgel és alapossággal teljesítette. Az elsőfokú bíróság kiemelten foglalkozott a bizonyítás során beszerzett bizonyítékok tartalmának és lényeges elemeinek (terhelt vallomása, **tanú 2, tanú 1, tanú 3, tanú 4, tanú 5, tanú 2, tanú 6** tanúk vallomása, egyesített igazságügyi műszaki és igazságügyi informatikai szakértői vélemény, az igazságügyi biztonságtechnikai szakértői vélemény) ismertetésével, majd ezt követően értékelte is a bizonyítékokat. Erre tekintettel az alapügyben eljáró bíróságok az indokolási kötelezettségüket a szükséges részletességgel teljesítették.
- [19] Miután a Legfőbb Ügyészség feltétlen eljárási szabálysértést sem észlelt, ezért a megtámadott határozat tanácsülésen történő hatályban fenntartását indítványozta.
- [20] 3. A védő a Legfőbb Ügyészség átiratára nem tett észrevételt.

III.

- [21] A védő felülvizsgálati indítványa nem alapos.
- [22] 1. A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely kizárólag a Be. 416. § (1) bekezdés a)-g) pontjaiban tételesen felsorolt esetekben vehető igénybe, és e felülvizsgálati okok köre tovább nem bővíthető.
- [23] A felülvizsgálat alapvető szabálya, hogy a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó. A felülvizsgálati indítványban a jogerős határozat által megállapított tényállás nem támadható [Be. 423. § (1) bekezdés]. A felülvizsgálati eljárásban nincs helye bizonyításnak [Be. 419. § (1) bekezdés, Be. 388. § (2) bekezdés].
- [24] A jogerős határozatban megállapított tényállás irányadósága azt jelenti, hogy a felülvizsgálati eljárásban nemcsak maga a tényállás, hanem mindaz, ami a tényállás megállapításához vezetett, támadhatatlan. Így a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok

mikénti mérlegelése sem külön-külön, sem pedig egymás viszonylatában nem vizsgálható. Nincs lehetőség a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének, és ezen keresztül a bűnösség kérdésének, valamint a - minősítéssel kapcsolatos, vagy más büntető anyagi jogi szabály sérelme nélkül - kiszabott büntetés, illetve annak mértéke vitatására.

- [25] 2. A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja alapján felülvizsgálatnak van helye akkor is, ha a bíróság határozatának meghozatalára a Be. 373. § (1) bekezdés I. b) vagy c) pontjában, illetve II-IV. pontjának valamelyikében meghatározott eljárási szabálysértéssel került sor.
- [26] A Be. 373. § (1) bekezdés III/a) pontja szerint feltétlenül a jogerős ügydöntő határozat hatályon kívül helyezését és új eljárásra utasítást eredményező (ún. abszolút) eljárási szabálysértés, ha a bűnösség megállapítása (a felmentés, az eljárás megszüntetése, a büntetés kiszabása, illetve az intézkedés alkalmazása) tekintetében a bíróság az indokolási kötelezettségének oly mértékben nem tett eleget, hogy emiatt az ítélet felülbírálatra alkalmatlan.
- [27] A Kúria az 1. BK vélemény C. pontjában a Be. 373. § (1) bekezdés III. pont a) és b) alpontjához fűzött értelmezésének 2. pontjában kifejtette, hogy az indokolási kötelezettség megsértése fűződhet ténykérdésekhez és jogkérdésekhez. A ténykérdésekkel kapcsolatos indokolási kötelezettség megsértése egyrészt nem azonos a megalapozatlanság kérdésével, másrészt akkor tekinthető elmulasztottnak, ha „nem állapítható meg belőle, mire alapította a bíróság a döntését”, a jogi indokolási kötelezettség megsértése hasonlóképpen akkor áll elő, ha „nem állapítható meg belőle, még jogi következtetés útján sem, hogy milyen jogszabályon alapul valamely büntetőjogi főkérdésben hozott döntés” - és ezáltal mindkét esetben megghiúsul az érdemi felülbírálat.
- [28] Ennek megfelelő az ítélkezési gyakorlat is. „Az indokolási kötelezettség megszegése csak akkor eredményez feltétlenül hatályon kívül helyezést és felülvizsgálatot is megalapozó eljárási szabálysértést, ha a megtámadott határozat indokolása tény vagy jogkérdés tekintetében oly mértékben hiányos, hogy abból nem állapítható meg, a bíróság mire alapozta a döntését” (EBH 2011.238..., EBH 2010.2210., BH 2013.10.).
- [29] Az indokolási kötelezettség elmulasztása révén azonban nem vizsgálható a bűnösség megállapításának, a felmentésnek, az eljárás megszüntetésének, a büntetéskiszabásnak, illetve az intézkedés alkalmazásának anyagi jogi helyessége, azaz a bírói értékelés eredménye az indokolási kötelezettség teljesítésével kapcsolatos vizsgálatnak nem tárgya, mivel a mérlegeléssel szembeni, eltérő értékelést célzó támadás ezúton sem lehetséges, illetve az a - tényállás támadhatatlanságát előíró - Be. 423. § (1) bekezdésének megkerülését jelentené (BH 2012.32.).
- [30] Az indokolási kötelezettség felülvizsgálati eljárásra okot adó megsértése nem állapítható meg, ha az ügydöntő határozat(ok)ból

kitűnik az eljáró bíróság(ok)nak a tényállás megállapításával összefüggő tényfeltáró és értékelő tevékenysége, továbbá az, hogy az érdemi döntésben kifejeződő jogi álláspontját - a bűnösséggel, a minősítéssel, a büntetéssel és/vagy intézkedéssel kapcsolatban - mire alapozta. A bizonyítékok értékelése körében levont következtetések helyessége, az értékelés eredménye kívül esik a feltétlen eljárási szabálysértések körén, az tartalmilag az ügydöntő határozat megalapozottságának felülvizsgálati eljárásban meg nem engedett támadása (BH 2013.10.).

- [31] Az indokolási kötelezettség megsértésére hivatkozással azonban a jogerős ítéletben foglalt tényállás nem kérdőjelezhető meg (Bfv.II.933/2011/6.); indokolási kötelezettség elmulasztása címén a bizonyítékok értékelése nem támadható (Bfv.III.439/2014/8.).
- [32] A védő a felülvizsgálati indítványában indokolási kötelezettség megsértése címén valójában a bíróságok bizonyíték értékelő tevékenységét támadta, azt, hogy a bíróságok egyes bizonyítékokat milyen súllyal értékelték, amelynek során, miért vetették el a terhelt védekezésében foglaltakat, és helyette a tényállást miért a tanúk vallomásaira, illetve az egyéb bizonyítékokra alapozva állapították meg.
- [33] Ezzel szemben az volt megállapítható, hogy alapügyben eljáró bíróságok az alapítéletről kitűnően a szükséges és elégséges mértékben eleget tettek az indokolási kötelezettségüknek: a vádhoz kötöttség keretein belül a lefolytatott bizonyítás alapján állapították meg a történeti tényállást. A bizonyítékokat számba vették, egyenként és összességében értékelték, az alkalmazott anyagi és eljárási jogi szabályhoz vezető következtetéseiket, azaz jogi álláspontjukat is felvázolták. Okfejtésük minden releváns tekintetben követhető, ezáltal ellenőrizhető volt. Így - szemben az indítványban foglaltakkal - eleget tettek indokolási kötelezettségüknek.
- [34] Már az elsőfokú bíróság is széles körűen foglalkozott a rendelkezésre álló bizonyítékok értékelésével, amelyre vonatkozó indokolást a másodfokú bíróság kiegészítette.
- [35] A Kúria arra is utalni kíván, hogy a felülvizsgálati eljárásban az indokolási kötelezettség megszegésének vizsgálata során az indokolás helyessége már kívül esik a feltétlen eljárási szabálysértések körén (BH.2017.48.).

Az indítvány elvi tartalma

- [36] Az indokolási kötelezettséget elmulasztja az ügyben eljáró bíróság, ha ítéletének indokolásából nem lehet megállapítani, hogy egyes tanúvallomásokat mi alapján értékelt, a terheltet mentő tanúvallomásokat miért nem vette figyelembe, a vallomásokban fellelhető ellentmondások miért nem kerültek feloldásra.

A döntés elvi tartalma

- [37] Nem állapítható meg az indokolási kötelezettség megszegése, ha az alapügyben eljáró bíróságok a jogerős ügydöntő határozatban világosan, objektíven ellenőrizhető módon számot adtak a felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállás megállapításával összefüggő tényfeltáró és értékelő tevékenységükről továbbá arról, hogy az érdemi döntésben kifejeződő jogi álláspontot - a

bűnösséggel, a minősítéssel, a büntetéssel és/vagy intézkedéssel kapcsolatban - mire alapozták.

Záró rész

- [38] A kifejtettek értelmében a Kúria - a Be. 424. § (1) bekezdés 1. fordulata alapján tanácsülésen, a Be. 420. § (1) bekezdés 1. mondat 1. fordulata szerinti összetételben eljárva, s miután hivatalból vizsgálándó feltétlenül hatályon kívül helyezést eredményező eljárási jogszabálysértést [Be. 423. § (5) bekezdés] nem észlelt - a terhelt védője által előterjesztett felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, és a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatokat - a Be. 426. §-a alapján - hatályában fenntartotta.
- [39] A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3. § (4) bekezdése, felülvizsgálatát pedig a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontja kizárja. Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 418. § (3) bekezdésén alapul azzal, hogy a bíróság - a Be. 421. § (3) bekezdése szerinti feltételek fennállása esetén - az elutasító határozat hozatalát is mellőzheti.

Budapest, 2018. március 7.

Dr. Molnár Gábor Miklós s.k. a tanács elnöke, Dr. Berthold György s.k. előadó bíró, Dr. Feleky István s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:
Schulz Oszkárné
tisztviselő